

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Hegyedévre	60 K
Egy órára	20 K
Egyes szám ára 80 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obáltyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam. 123. szám.

Vasárnap, június 6.

A lengyel vér,

amely majdnem kétszáz évig aludt a parasztnyuzó büszke slachták kék creiben s már-már oly sűrűvé vált, hogy állandó tünnyaságra készítette nemes gazdáit és a beteg bojár vér, amely mindig gögösen és kárhózatosan, de szintén igen lustán esőregezzett a kiéhezett és kizsákmányolt oláh nép idegen eredetű elnyomóinak parvenü szivében, e két elfajult éltető nedve hajdani rablólovagok, kényurak és rabszolgakereskedők kores ivadékaiknak most szörnyű buzgásban van, lázadva forr és a halálos kinjaiban fetrengő nagy paraszti Oroszország ellen zudul.

Lengyelország és Románia a közel hetekben mint Oroszország legyűrői jelentek meg a világnak már annyi mulatságos tragédiát és annyi szomorú komédiát láttak színpadán. Még meg sem születtek egészen, még egyre tart keserves és éppen nem épületes vajadásuk, amelynek árán mint a Kelet nagyhatalmai szeretnének életre kelni és máris bajba jutott szomszédaiik véres mellére hágnak, hogy a haldoklót, kit nem ők kényszerítettek térdre, ők szurhassák le és ez olcsó és szolgai munkáért ők nyerhessék el a vérdíjat.

Nagy hűhóval hirdette Lengyelország és Románia a nagyszerű, a soha nem látott hatalmas oroszországi offenzíva megkezdését és teli torokkal rikácsolta világgá gyors győzelmét. A félelmetes lengyel és román vezérkar naponkint vagonszámra termelte a sikeres harcéri eredmények — hireit. Két-három hétig már-már azt hitte az ámuló világ, hogy az, ami harcban edzett, győzelemhez szokott milliós hadseregeknek és az egész entente diplomáciájának nem sikerült, azt most a slachták és a bojárok pálinkától és mákonytól megszédült népe végre életre.

Most aztán újra kiderült, — ki tudja hányadszor már — hogy a szörnyű betegségében, halálos kinjában vergődő, az emberiség megváltásáért szenvedő nemes orosz népet nem lehet legyőzni a hitvány és álnok fegyverek erejével. A csufosan megvert lengyel és oláh hadak véres háttal futnak visszafelé, boeskoruk már Besszarabia sáros földjét tapossa, míg Moszkvában a békés és komoly megegyezésről tárgyalnak az angol és az orosz munkásság kiküldöttei.

Az orosz-kérdést nem Lengyelország és Románia pomádés tábornokai fogják elintézni, hanem a megértés és a kiengesztelődés, a béke és a munka után való általános forró vágyakozása a dolgozó emberiségnek.

Ausztria az entente gyámsága alatt.

Wien. Renner kancellár ma délután közölte a pénzügyi bizottságban a jóvátételi-bizottság jegyzékét, amely döntő fordulatot jelent Német-Ausztria történetében. A jóvátételi-bizottság jegyzéke lehetővé teszi az osztrák államnak azt a konszolidációját, amely nélkül gondolni sem lehet az állam újjáépítésére. Ennek azonban nagy ára van, mert Ausztria a szó szoros értelmében az entente gyarmatává lesz. A jegyzék nagy hatást tett a parlamenti körökre. A vezető politikusok ma még nem nyilatkoztak a jegyzékről, de annyi már bizonyos, hogy a jegyzék lehetővé teszi az egyes tartományok szeparatiztikus törekvéseit, valamint a falu és a város szeparációját. Ezért a keresztényszocialista-párt nem igen van elragadtatva a jegyzéktől s attól fél, hogy a jóvátételi-bizottság a gabonagyűjtésnél

erőszakos rekvizícióihoz fog folyamodni. A nagynémetek aggodnak, hogy a jóvátételi-bizottság lehetetlenné fogja tenni a Németországhoz való esatlakozást. Igaz ugyan, hogy az államháztartás úgy ahogy, rendbejött, de ez igen sokba kerül Ausztriának, mert hiszen jóformán le kell mondania adóügyi és pénzügyi felségjogáról.

Renner kancellár meleg szavakban mondott köszönetet az ententének ezért az elhatározásáért. De az entente ezért a döntő segítségéért igen messzemenő ellenőrzés alá helyezi az osztrák közigazgatási szervezetet, úgy hogy Német-Ausztria ugyszólván idegen gyámság alá került. Az államkancellár azonban kijelentette, hogy ez a gyámkodás nyilvánvalóan jóakaratu lesz és nem fogja sérteni Ausztria szuverénitását.

A LENGYEL-OROSZ FRONT.

Wien. Lengyel forrásból jelentik: A lengyel offenzíva szerencsétlen lefolyását annak lehet betudni, hogy az angol fegyver- és municiószállítmányok elmaradtak. Az angol munkások ugyanis annakidején megtagadták a lengyel frontra szóló fegyverrakományok behajózását. Lengyelország ma tehát csakis Franciaország segítségére számíthat, mely hadsereggel és municióval fogja a lengyeleket támogatni megindítandó új offenzívájukban. Előreláthatóan azonban óriási erőfeszítést kell elkövetnie az új támadó seregeknek, mert a Szovjet hatalmas emberanyaggal és municióval rendelkezik.

Wien. Biztosra veszik, hogy Franciaország az új lengyel offenzívát százezres hadsereggel fogja támogatni. Francia helyről vett információ szerint ez a hadsereg azonban Franciaország gyarmati csapatából fog kikerülni.

London. A „Times“ jelenti Varsóból: A lengyel front a Brest-Litovsk-i vonalra húzódott vissza. Bár közvetlen veszély nem fenyegeti Lengyelországot, a helyzet mégis válságos.

WIEN VAGY POZSONY LEGYEN KÖZÉPEURÓPA KÖZPONTJA.

Wien. Az Eclair ellenzi azt a mozgalmat, mely Pozsonyt akarja Középeurópa központjává elismertetni. Szerinte úgy földrajzi helyzete, mint történelmi múltja inkább Wient predestinálja erre.

KÜSZÖBÖN AZ OLASZ-OROSZ TÁRGYALÁSOK.

Róma. Olasz lapok helytelenítik a kormányának az orosz béke delegációval szembeni állásfoglalását. Helytelen volt, hogy Olaszország Franciaország elutasító ítéletét magáévá tette. követelik a lapok, hogy a kormány találjon módot a tárgyalások fölvetelére az orosz delegációval.

AMERIKA IS TÁRGYAL OROSZ-ORSZÁGGAL.

London. Amerikai tőkészek tárgyalásokat kezdtek az orosz delegáció vezetőjével, Krassinnal. Hír szerint a londoni tárgyalások befejezése után Krassin vagy delegációjának egy másik tagja az Egyesült Államokba utazik.

WIENBEN MEGALAKULT AZ ÁLLAMI MUNKÁSTANÁCS.

Wien. Tegnap nyitották meg az állami munkástanács első ülését. Az elnöki székéből Adler Frigyes dr. ismertette a mai politikai helyzetet és fejtegette annak a szükséges voltát, hogy a wieni munkástanács állandó kontaktusban legyen a többi külföldi munkástanácsokkal.

SZILÉZIÁBAN ELHALASZTOTTÁK A NÉPSZAVAZÁST.

Märisch-Ostrau. Sziléziában a folytonos cseh-lengyel csatározások miatt a július 2-ikára tervezett népszavazást nem tartják meg.

CSEHSZLOVÁKIA TELJESEN SZLÁV ALAPOKON ÁLL

Prága. Tusar kijelenti, hogy a kormány rekonstruálása a pártok csoportosulásán alapszik. Csehszlovákia teljesen szláv alapokon áll. Megengedi, hogy Németországnak és Magyarországnak ez nem igen tetszik most, de reméli, hogy a nemzetek a jövőben mégis élénk részt fognak venni az új állam kiépítő munkájában.

MAINZ KÁRTÉRITÉST KÖVETEL FRANCIAORSZÁGTÓL.

Nauen. A német kormány megkereste a francia kormányt, hogy a mainzi kerületnek a francia csapatok által okozott kár fejében kilenc és egy negyed millió márkát fizessen ki. Ha Franciaország elutasítaná a kérést, Németország a spaai konferencián fogja kérését reklamálni.

AZ ENTENTEÁLLAMOK AMERIKA ELLEN.

Nauen. Minthogy Amerika a német békét nem ratifikálta, a szövetségesek rajnai bizottságából kizárták Noyes amerikai delegátust.

TERJED AZ OLASZ SZTRÁJK.

Triest. A felsőolaszországi sztrájkok egyre jobban terjednek. Itt-ott munkások és katonaság között összeütközésre került a sor. Udinében a munkások megtámadták a esendőröket. A munkáskamara a sztrájk folytatása mellett foglalt állást.

RÖVID HIREK.

Prága. A berlini és wieni sajtónak az a híresztelése mintha Csehszlovákia és Lengyelország között megszakadtak volna a diplomáciai összeköttetések, alaptalan.

Nauen. A német kormány hivatalosan cáfolja azt a hirt, hogy a német kormány elrendelte volna a mozgósítást.

Páris. A francia kormány elhatározta, hogy a francia alkotmány egyes kitételeit nem változtatja meg. Bertrand képviselő indítványa volt a modern állapotoknak megfelelő változtatás.

Wien. Párisi lapok jelentése szerint Curson angol külügyminiszter le akar mondani.

Róma. Az olasz csapatok kiűritették Insbruckot. A városban csak a konzulátusnál maradt vissza egy olasz misszió.

Lugano. Modenában letartóztattak 27 forradalmi munkást, akik hat gépfegyvert loptak.

Olcsó buza a magyarországi közalkalmazotaknak. Budapestről jelentik: A közlelmezési miniszteriumban a napokban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy törvény útján egy évre szóló közlelmezési pótdótot fognak szedni az egyenes adók után. Ennek összegét — mintegy félmillió koronát — arra használja fel az állam, hogy a közalkalmazotaknak egyhatodáron, azaz 100 koronáért adhassa a gabona métermázsáját.

Cseh belföldi kölcsön. Prágából jelentik, hogy a cseh kormány belföldi kölcsönt készül kibocsátani és a terv az, hogy az osztrák hadikölcsönt 30% erejéig elfogadják ennek a kölcsönnek jegyzésénél fizetés gyanánt és pedig a névérték 70%-os árfolyamán.

Elfogtak egy veszedelmes betörőbandát.

Eddig 14 betörést vallottak be. — A lopott holmi nagy részét megtalálták az egyik tettesnél.

— Saját tudósítónktól. —

Vel Beeskerek, jun. 4.

Hosszu és nehéz nyomozás után, melyben a rendőrség teljes személyzete résztvett, érdekes és nagystilű betörőbandát kerített kézre a napokban Szekulity rendőrhadnagy. Hónapok óta egyik betörés a másikat követte Beeskereken anélkül, hogy a rendőrség a legcsekélyebb nyomra bukkant volna. A betörések módjából azonban rögtön látták, hogy gyakorlott emberek fosztogatnak városzerte.

A hosszú és eredménytelen munka nem lohasztotta a rendőrség kedvét és végre mégis csak hurokra kerítették a bandát, melynek három tagja: Paul Antal, Pataki Jóska és Ercey Gyula már a rendőrség fogházában elmékedik arról a közmondásról, hogy addig jár a korszó a kutra, míg eltörik. A banda negyedik tagja és egyben vezére. Pálinkás Ferenc, akinek lelkiismeretét egyedül legalább harminc betörés terheli, azonban szökésben van és ez ideig nem sikerült nyomára jutni. A jelek arra mutatnak, hogy valamilyen irányban átszökött a határon.

A banda bűnlajstromát most állította össze Szekulity hadnagy. Április és május hónapban bevallottan elkövettek 14 betörést. Néhány nagyobb arányú betörésre még folynak a vallatások. Nincs kizárva, hogy az elkövetett betörések száma meg fogja haladni a huszat. A betörésekből származó holmik és áruk nagy részét megtalálta a rendőrség, mikor Paul Antalnál házkutatást tartott.

A banda nem volt válogatós a munkában és a prédában Bűntettei közt szerepel egy kasszafurás is, de van olyan hely ahonnan csak baromfit loptak. Bevallott eseteik a következők:

Bobek Györgynél betörték a padlásra és sonkákat, szalonnát vittek el. A zsidó templom melletti házba betörték, megfúrták a kasszát és elvittek belőle 270 koronát. Joeza Atyintól elvittek négy sonkát, egy oldal szalonnát és fél kg. szappant. Wilhelm cipésztől elvittek százezer korona értékű bőrt. A szövőgyárban és Krausz Ignácnál fát loptak. Ercegán Jócánál két halót, három kötelet és négy mérleget. Hirsch peknél 16 drb baromfit loptak. Pera Vukovnál három izben törtek be és elloptak 20 baromfit és sok ruhaneműt. Thurn Ferenc cipésztől kész cipőket, bőrt és varrógépet loptak el néhány ezer korona értékben. A Szerb Kereskedelmi Részvénytársaság raktárából elemeltek tíz mázsa cukrot. A legérdekesebb ténykedésük, hogy a városi gőzfürdő majdnem teljes berendezését ellopták. Fölhasználták azt az alkalmat, hogy a fürdő állandóan zárva van és hogy félreesik a forgalom útjából. A park felől kifeszítettek egy ablakot ott bemásztak és azután már belülről nyitották ki az ajtót és az ajtón keresztül vittek el a fürdő felszerelését: A butorokat, tükröket, szőnyeget, divánokat, gépalkatrészeket, márványlapokat. Amit pedig nem vittek el, azt darabokra törtek vagy hasogatták, úgy, hogy a fürdő úgy néz ki mintha elhagyott csatatér volna.

A rendőrség munkáját igazán a legnagyobb elismerés illeti meg, hogy a várost ettől a veszedelmes bandától megszabadította. A kihallgatás után a teljes bűnügyi lajstrommal átteszi a rendőrség a három betörőt az ügyészséghez.

Jász.

HIREK.

Nem akar meghalni az anyósom.

Szerkesztő ur kérem, adjon tanácsot, mit csináljak?!

Már két éve itt van nálunk, bekelődött meleg, kis fészünkbe szeretett drága anyósom és jelenlétével valósággal megannyozza, boldoggá teszi nehéz napjainkat. (Remélem, elhiszi szerkesztő ur, hiszen tudja, hogyan szeretem a családomat.) A multkorában — óh irgalom atyja ne hagyj el — beteg lett, nagyon beteg házunk édes őrangyala. Ágynak esett, feküdt, nyögött és láttuk, hogy drága életének bársonyos fonala alighanem tényleg megszakad, mert napokon át nem szólt hármat sem. Nagyon levoltunk sujtva, kis feleségem és én, de különösen én! (Remélem ezt is elhiszi kedves szerkesztő ur, hisz ismer engem?) Mikor már azt hittük, hogy szegény betegünk végét járja, — ugy feküdt, mint egy hallgató, gögös angolna — tanácskozni kezdtünk a feleségemmel, ágya mellett, a temetés felől. Rövid pár perc után megállapítottuk, hogy még a legszegényebben is csak nagynehezen tudjuk eltemettetni és így is, talán el kell adnunk egyik szobánk teljes berendezését. Hétezer koronába kerül majd drága Angolna... izé, pardon... Angelina anyánk esendes nyugalomrátétele. Sietve kezdtünk intézkedni. Egy óra múlva benézünk rá, ... jaj... hátha már nem él... hát amint odapillantunk, látjuk, hogy a haldokló fönn ül az ágyban és megszólal: Gyertek csak ide! Hallottam az előbb, hogy mit beszéltek. Gyerekeim ezt nem engedhetem! Ilyen könnyelműséget nem engedek, hétezer koronát kidobni! Érzem, hogy máris jobban vagyok! De meg — mondta tovább büszkén, gögösen — ha nem négy lovas lesz a temetés, hát inkább meg sem halok. A családomban mindenkit négy lóval temettek el és négy pappal.

Szólt és fölkelt az ágyból, mint a bibliai Jarius leánya. És azóta ismét egészséges és ismét bearanyozza életünk borus egét.

Szerkesztő ur, az istenért, adjon kérem tanácsot, én igazán nagyon szeretem az Anyósomat, de mondja, nem tudná, honnan szerezzek én négy lovat? ... nos.

Kinevezés a rendőrségen. Popov Dusan rendőrhadnagy lemondása folytán megüresedett rendőrhadnagyi állásra a polgármester kinevezte Jeltime Levaityot.

Kinevezés. A szociálpolitikai miniszterium Godányi Zoltánt, a veliki beeskereki kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóját, a Szabadka melletti Palicson létesített munkásüdülőtelep és szanatórium igazgatóságába igazgatósági taggá kinevezte.

Tanácsülés a városnál. Ma délben Berberszki polgármester elnökele alatt tanácsülés volt, amelyen folyóügyeket intéztek el. A tanácsulást megelőzően árvaszéki ülést tartottak.

Betörés. Az éj folyamán Singer Gusztáv volt es. és kir. alezredes lakásán betörők jártak és a padlásról ellopták az összes füstölt husneműeket.

Betörés a Hazai malom telepén. Az éj folyamán a Hazai malom telepén ismeretlen tettesek betörték és nagymennyiségű zsákot és gépsziját loptak. A rendőrség a tettesek nyomában van.

Petrovits Milán operaénekes dalestélye. A modern fiatal énekes-gárda egyik erős tehetségét fogjuk megismerni azon a dalestélyen, melyet június 10-én ad Petrovics Milán. A fiatal művész, aki a bécsi akadémiát végezte, művészi körökben már jó nevet vívott ki magának. A hangverseny 10-én este fél 9 órakor lesz a városi színházban. Jégyek már most előjegyezhetők a Mangold könyvkereskedésben.

Boroevics tábornagy temetése. Nagy gyászpompával kísérték utolsó útjára Klagenfurtban Boroevics Szvetozár tábornagyot. Nemcsak osztrák tiszték mentek el a temetésre, hanem az entente katonai misszióinak tisztjei is megadták a végső tisztességet az egykori ellenségnek és koszorút tettek koporsójára.

Sándor régens Szarajevóban. Sándor régens inkognito Kovilyaca fürdőből ellátogatott Szarajevóba. Mig a régens a Szarajevó melletti Ildzsán tartózkodott és hosszabb ideig beszélgetett a néppel, Szarajevóban megtudták, hogy a város felé tart és így ott már nagy ünneppélyességgel fogadták. A régens 14 napig lesz ott.

Ne dobja el a meggy és cseresznye szarát, hanem vigye a Gyógynövény Részvénytársasághoz (Guttman-cég mellett), ki a legmagasabb áron minden mennyiséget megvásárol.

Borzalmas gyilkosság Csókán. Zentai tudósítónk telefonálja: Részleteiben megdöbbentő gyilkosság történt tegnapelőtt a délutáni órákban Csókán. Madarász István fűszerkereskedőhöz beállított Mihályev Szávó állásnélküli borbélysegéd és Prédin Jócó csókai lakosok, akik dohányt akartak vásárolni. Madarász felesége átnyújtott Mihályevnek két esomag dohányt, mire a vevő négy koronát tett az asztalra. Madarászné kijelentette, hogy a dohány 12 koronába kerül, ennél olcsóbban nem adhatja. A dohány árán vitakozni kezdtek; Mihályev dühbe gurult és többször arcul ütötte az asszonyt, majd egy vassullal fejbe vágta. Madarászné kiszaladt az utcára, de a vérengző borbélysegéd utána rohant és ott egy kocsilóccsal addig ütötte, míg kiszenvedett. A gyilkosságnál Prédin is segédkezett. Madarászné cselédjé és 14 éves kis fia odasiettek a vérben fekvő asszonyhoz. A gyilkos őket is össze-vissza verte. A borbélysegédet és társát a csendőrség erőlyes nyomozás után elfogta. Kihallgatásuk után átkísérték őket a velika kikindai ügyészségre. A gyilkosok fölött statáriális bíróság ítélkezik.

Küzdelem az esülyedt „Laurentic” kincséért. 1917 januárjának elején, uton Amerika felé — nem lehet tudni, aknára futott-e, avagy német buvárbajó torpedózta-e meg — ez ir északi partok táján esülyedt angol „Laurentic”, a White-Star gyönyörű gőzöse, amely kilenc millió font sterling értékű arany- és ezüstrudat vitt magával Amerikába, hogy kifizesse az esedékes részleteket a lőszerszállításokért. Mihelyt esülyedt a „Laurentic”, angol hadihajók buvárokat vittek oda s ki akarták emelni a rengeteg kincset, amely 180 millió arany márkával ér föl, de német tenger alajtjáró naszádok ólalkodtak, abba kellett hagyni a munkát. Azóta több ízben tettek kísérletet és sikerült a „Laurentic” acélkamráját a roppant mélységben sok méteres iszapréteg alatt felfeszíteni, ki is emeltek belőle az idők során körülbelül hat millió font sterlinget aranyban, de még mindig van lent a roncs belsejében körülbelül 3 millió arany font. Az angol kormány most kérérelte a „Racer” gőzöst, amelynek gőszivattyúi óránként 800 tonna vizet képesek kiszivni iszapostul. A „Racer” segítségével remélik felhozni a tengerfenékről a „Laurentic” kincsét.

A francia vasutassztrájk vége. A különböző vasuti vonalakon a helyzet egyre jobban megközelíti a rendes helyzetet. A Paris—Lyon—Marseille vonalon a munkások kis csoportokban rendszeren visszatérnek. Az Orleans-i vonalon a gépészek legnagyobb része visszatért a munkára. Bretagneban és Auvergneben a sztrájk teljesen megszűnt. Az államvasutakon a helyzet javul. A sztrájk befejezettnek tekinthető. Délen van még 260 sztrájkoló. Északon a közlekedés teljesen normális.

Ügyes varrólányok felvétetnek Wehner Jánosnéál Car Dusanova (Váraljai) utca 4. szám.

Minden vásár- és ünnepnap cigányzene a Geyer-féle vendéglőben.

Sport gyermekkoesit veszek. Cim a kiadóban.

LEGUJABB

A veliki becskereki jugoszláv sajtóiroda dél-jelentései.

Beograd. (J. S. I.) A közegészségügyi miniszter helyettesévé Kukovetz népjóléti minisztert nevezték ki.

Róma. (J. S. I.) Az Idea Nationale jelenti, hogy Nitti és Trumbics közt tárgyalások folynak a megszakadt Adria-kérdés tárgyalásának folytatására. Hír szerint a konferenciát nem Pallanzában, hanem Párisban fogják megtartani.

Lyon. (J. S. I.) Mustafa Kemal pasa állítólag úgy európai, mint ázsiai Törökországban hadsereget gyűjt. Az európai török hadsereggel, 70 ezer emberrel Görögországot akarja megtámadni.

Prága. (J. S. I.) Csehszlovákia és Lengyelország között a diplomáciai viszony nem szakadt meg és így az erről szóló párisi rádiójelentés téves. Benesch külügyminiszter kijelentette, hogy a népszavazás elé kerülő terület-rész kérdését mindkét fél megnyugvására fogják elintézni.

London. (J. S. I.) A lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy Lengyelország kész az orosz szovjettal békét kötni.

Róma. (J. S. I.) Nitti miniszterelnök hozzájárult, hogy a spaai konferenciái tanácskozást június 21-én kezdjék meg. A tárgyalások előreláthatólag egy hétig fognak tartani.

Bukarest. (J. S. I.) A román kormány értesítette a magyar kormányt, hogy határainak biztosítása végett kénytelen lesz a szükséges intézkedéseket megtenni a magyarok részéről netáni támadások ellen, mert Magyarországon négy évfolyamot behívtak.

London. (J. S. I.) A „Daily Mail” jelenti, hogy a nagykövetek tanácsa Foch marschall előterjesztésére elhatározta, hogy Romániát és Lengyelországot katonailag fogja támogatni az orosz bolsevikiek ellen.

Páris. (J. S. I.) A török kormány a szövetségesektől azt kérelmezte, hogy a békefeltételekre szóló válasz határidejét egy hónappal tolják ki. A határidő június 11-ike lett volna.

Páris. Washingtonból jelentik, hogy az európai ügyek immár teljesen közömbösen hagyják a szenátust. Az európai ügyeket gyorsan letárgyalják anélkül, hogy érdemileg foglalkoznának is velük.

Páris. A francia szenátus jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, mely szerint minden nőtlen férfi és minden gyermektelen házaspár külön fejadót fog fizetni.

Beograd. A közlekedésügyi miniszter javaslatára fel fogják emelni a vasuti személyforgalom tarifáját 100 százalékkal.

Trieszt. Nápolyi távirat szerint D'Annunzio válik első feleségétől és Baccarat zongoraművésznőt akarja elvenni. Baccarat asszony 30 éves, D'Annunzio ötvenhét.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsde. A budapesti valutapiac június 2-án: Napoleon 625—55, font 685—60, dollár 176—79, frank 1300—290, márká 485—75—87, lira 1040—45, rubel 309—11, lei 364—47, szokol 396—89, svájci frank 3010—50, kor-dinár 600—10, frank-dinár 630, bécsi kifizetés 99—104.

Külföldi devizajegyzések június 2-án: Zürich: (Záriat.) Berlin 13.75, Newyork 5.53, London 21.65, Páris 43.25, Milano 32.40, Prága 12.60, Zagreb 5.30, Budapest 3.40, Varsó 2.90, Bécs 4, osztrák bélyegzett korona 4. — Bécs: Francia bankjegy 1225, olasz bankjegy 900, a többi változatlan. A szabad forgalomban: Zagreb 153—163, Budapest kifizetés postapénzben és lebélyegzett pénzben 92—102, magyar lebélyegzett bankjegy 91—105, Prága 360—385, Varsó és Krakó 87—97, cseh ötezres és kisebb bankjegy 355—380, dinár 600—650. — Berlin: Olaszország 239.75—240.25, London 163.85—164.15, Newyork 42.95—43.05, Páris 327.20—327.80, Svájc 759.25—760.75, régi Bécs 18.98—19.02, lebélyegzett Bécs 27.72—27.78, Prága 90.90—91.10, Budapest 22.72—22.78.

Tőzsde. Beograd június 4. (Érték dinárokban.) Font 82, Frank 135, Dollár 17.50, Lei 51, Cseh korona 59, Osztrák korona 17.50. Devizák: Berlin 68.70, Milano 100, Prága 57, Genf 300, Wien 16.

Megyék, városok.

Vrsac — Versec.

A hadkötelesek bevonulása. Mint a városi tanács katonai ügyosztályától értesülünk, az 1900-as évfolyambeliek felmentésre vonatkozó kérvényei (főiskolai hallgatóké stb.) visszaérkeznek a miniszteriumtól, miután ezen évfolyam bevonulására ez idén egyáltalán nem kerül sor. Az 1900-asok majd jövő évben nyújtsák be ismét a főiskolai hallgatói minőséget igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket felmentés, illetve halasztás céljából. A többi évfolyambeli hadköteles kérvényei visszaérkeztek; általában egy éves halasztást nyertek, azután újból kell kérvényezniük. Felmentésnek csak egyetemi hallgatói vagy családfentartói címen van helye. Középfiskolai tanárokat a napisajtóban megjelent hírekkel szemben felmentettek; eddig 4 vrsaci reálgyimnáziumi tanárt mentettek fel véglegesen katonai szolgálat alól.

Személyi hírek. Popovity György közoktatásügyi inspektor, a középfiskolák országos felügyelője a múlt héten érkezett meg inspekción utján városunkba. Felülvizsgálta a helybeli iskolaügyet és elnökölt a kir. főreálgyimnázium magánvizsgálatain.

Brkity Vojin II. oszt. inspektor, a szociálpolitikai miniszterium osztályfőnöke rövid tartózkodásra Vrsacra érkezett.

Bukseg Vilin képviselő, v. közéleti-miniszter Tarkovity Milutin országgyűlési képviselő kíséretében vasárnap Vrsacra érkezett. Két napos tartózkodás után az urak visszatértek Beogradba.

Georgius minski orosz püspök, metropolita Vrsacra érkezett és a g. kel. püspöki rezidenciában szállott meg.

Kinevezés. Vrsac város főmérnökévé Jovancity Milán mérnököt, az építészeti miniszterium hivatalnokát nevezték ki. Az új főmérnök e hó 15-én foglalja el hivatalát.

Dr. Zappé Ede városi főorvost közegészségügyi miniszteri rendelet visszahelyezte hivatalába, melyet január hóban beadott nyugdíjazás iránti kérvénye óta helyettesei vezettek.

Pavlovity Kostát, a „Pomoty” vrsaci egyesület ügyvezető főnökét a szociálpolitikai miniszteriumba nevezték ki hivatalnoknak.

A sajtó köréből. A vrsaci szoc.-demokrata párt hivatalos lapja, a „Neue Vrsacer Zeitung” eddigi szerkesztője, **Krein Antal** megvált állásától. Helyette e hó 1-étől **Sessler Jakab** szerepel, mint felelős szerkesztő.

Városi rendeletek. 5175. sz. tanácsi rendelet szerint valamennyi volt osztrák-magyar hadseregbeli tiszt, mérnök, ügyvéd, orvos stb. (kivéve azokat, kik már áprilisban jelentkeztek) június 6-ig a városi katonai ügyosztálynál jelentkezni tartoznak.

4150. sz. rendelet közli a május 4-iki ukázzal életbeléptetett ideiglenes törvényt az államháztartás sürgősebb rendszabályairól és a büdzsét megillető egytizenketted

rész mikénti beosztásáról. Mindenféle tarifa és díjmelést (színházak, mulatók, külföldi utlevelek, viteldij stb.) ir elő az új törvény, melynek teljes szövege a novisadi pénzügyminiszteri delegációtól szerezhető be.

Rendőrfőnökségi 2837. sz. rendelet a jogosultság nélkül katonai egyenruhát viselő egyének felülvizsgálatáról és büntetéséről intézkedik.

2917. sz. rendőrfőnökségi rendelet az orosz menekülteknek Beogradban és az országban való letelepüléséről intézkedik. A minisztérium szigorú ellenőrző rendszabályokat léptetett életbe.

A vrsaci gör. kel szerb püspöki székes-egyházban folyó hó 3-án Konstantin és Helena napján ünnepi nagymisést tartottak. A misét fényes papi segédlettel Georgius minski orosz püspök-metropolita, ki most városunkban időzik, pontifikálta. Kiséretében van a minski apátság arhimandritája is, aki a misén szintén résztvett, éppugy, mint az itteni papság élén dr. Dimitrijevitj Vladimir vojvodinai arhimandrita és a vrsaci egyházmegye többi papjai Popovity Bozsidar főesperes, nemzetgyűlési képviselő vezetésével voltak jelen.

Egyházi hangverseny. A vrsaci „Szerb Egyházi Dalegylet“ Napravnik Dragutin karmester vezetése alatt folyó hó 20-ikán, vasárnap egyházi hangversenyt rendez, melynek címe: „Az orosz egyházi dal fejlődése.“ A kiválóan összeválasztott programban a XVII. század primitívjeitől a legmodernebb költőkig van az orosz egyházi zene képviselve, így Sarty, Bortniansky, Lvów, Glinka, Csajkovsky, Grcsaninoff, Rachmanioff és Csesznokoff műveit fogják előadni.

70 év óta fennálló
fűszer- és vegyeskereskedés,
amely helyben és vidéken egy nagyban, mint kicsinyben jól be van vezetve
eladó! 1080 Cim a kiadóban.

Eladók 994
különféle háztartási tárgyak, vilanyesillárak, egy garderobeszekrény, egy teljesen új mángorló stb.
Megtékinthetők naponként délután 2—5 óra közt Veresmartiova (Uri) utca 3. sz. alatt.

Vasáru (szög, drót, pléh stb.) és **karbid**
csak nagyban kapható
M. Ivanovicsnál
Pasityeva (Tomasováci) u., Turinszky Péter raktárában. 1065

Elsőrangú
kutricai fehér bor
kapható nagyobb mennyiségben is
PRÉMEDE vendéglősnél
Pupinova (Árpád) utca 2. 1068

Meghívó.

A „HELLER MÜMALOM R.-T.“ f. hó 12-én délután 4 órakor vásártéri irodájában
rendkívüli közgyűlést

tart a következő tárgysorozattal:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő megjelölése.
2. Az alapszabályok 5. §-ának módosítása.
3. Határozathozatal az alaptőke felemelése tárgyában.
4. Egy elhalálozás folytán megüresedett igazgatósági tag helyének betöltése.
5. Az alapszabályok II. r. 25. §-ának megváltoztatása.
6. Az alapszabályok 25. §-ának megváltoztatása folytán két új igazgatósági tag megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

Veliki Beeskerek, 1920. évi június hó 4-én.
1075 **Az igazgatóság.**

Az alapszabályok 16. §-a értelmében azon részvényesek, akik a közgyűlésen szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt elismervény ellenében a társaság pénztáránál letétbe helyezni.

31—1920. végrh. sz. 1050

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykárolyfalvai kir. járásbírósnak 1914. évi Sp. 146. és Pk. 441—920. sz. végzése következtében dr. Dohány Gyula ügyvéd által képviselt Csizmis Péter temesőri lakos javára 561 korona 90 fillér s jár. erejéig 1920. évi április hó 26. án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy koca 4 malaccal nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykárolyfalvai kir. járásbírósnak 1920. évi V. 516 2—1920. sz. végzése folytán eddig összesen 1381 korona 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Temesőr községben végrehajtást szenvedő 172. hsz. a. lakásán leendő megtartására 1920. évi június hó 21. napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykarolyfalván, 1920. évi május hó 27. napján.

Szőke András,
kir. jbrósági végrehajtó.

Akadémiát végzett okleveles
zongoratanárnő

lakásán tanítványokat vállal.

1037

Olasz Antalné, Torontálvásárhely 687.

Materiale Bačić i Companija
Osijek, Župni trg I.

Építési anyagok és műszaki cikkek termelésére és kereskedésére alakult társaság.

Állandóan raktáron van nagy mennyiségben: fűrészelt és ácsolt épületfa, minden méretű deszka és lécz, tölgyfaparketta, tégla, chamottárak, keramitlapok, cserépkályhák, falburkolólemezek, cementlapok, csövek és áruk, kátrányfedőlemezek, drótszeggek, bádoglemezek, Aceton, ecetsav, mész-égetésre alkalmas mész. 931

Kérünk ajánlatokat mindennemű építési anyagra és műszaki cikkre
Sürgönyeim: Materiale Osijek. Telefon 275.

Hirdetmény.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete“ 1920. évi május 30-án tartott rendes közgyűlésének határozata folytán f. é. június hó 13-án d. e. 10 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart a Kaszinó nagytermében.

Targy:

Az alapszabályok 10 §-a B) pontjának s evel kapcsolatban a 6., 7. és 9. §-ok, valamint a 20. §. módosítása.

Veliki Beeskerek, 1920 június 3-án.

1079

Az igazgatóság.

Mérlegképes könyvelőt

csak elsőrangú erőt keresünk.

Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérünk.

1058

Keresek végszentmihályi vámmalmom részére azonnali belépesre szakértő, józan

GÉPÉSZT

magas és alacsony nyomású kondenzátoros gőzgéphez Gépészkovács, aki gazdasági gépek javítását érti, előnyben részesül. Ajánlatokat kérek fizetési feltételek megjelölésével

WAGNER MIHÁLY műhengeralom ZICHYFALVA címre.

Ötven métermázs, itt helyben tároló

motorbenzin

eladó. 1077

Cim g kiadóhivatalban.

Mezőgazdasági gépek!

Több Mo. Cormick kéve köté, fűkaszálo, továbbá Clayton & Shuttleworth 8 HP cséplőszerelevény elevátorral, teljesen újja javítva, eladó.

Elek Jenő gazdasága Veliki Zsam.

Gépszijak

minden méretben megrendelésre 24 órán belüli készíttetnek

Eckstein János és fia

szállító, bőr- és nyersterménynagykereskedők

Veliki Beeskerek. 939 Telefon 104.

Hirdetések

felvételnek

a

„Torontál“

kiadóhivatalban,

Obilityeva (Zápolya) ulica 1. szám.

**Műszaki kereskedők,
iparüzemek és gé-
szek figyelmébe!!**

Henger- és gépolaj, To-
votte sárga gépszir,
gyanta, csapágyfém,
asbest és gummilemez,
asbestszinór, olajzó-
kannák, vízállást mu-
tató üvegek, zsirzók és
egyéb műszaki cik-
kek, kötélárú, istráng,
kötőfék, marhakötél,
karbid, karbid-gyertyák
és égők raktáromról
azonnal szállíthatók.

**Varrógép- és
kerékpárreszek**

új kerékpárok, tömlők,
köpenyek, szelep- és
pumpatömlők, gummi-
oldat, varrógép- és
kerékpárolaj nagybani
beszerzési forrása

Földvári Béla
gépraktára Óbecse.
Telefon 83. 1032

Megvételre keresünk
1/2 HP váltakozó áramu
villanymotort.
Cím a kiadóhivatalban. 879

CSEGESZNYE
nagyban esetleg fáról
is leszedhető kapható
Cím a kiadóhivatalban.

Polgármesteri hivatal Vel. Becskerek.
739-1920 sz. 1063

Hirdetmény.

Mindazon ujoncok, akik átadták okmányai-
kat arról, hogy a volt osztrák magyar hadse-
regben szolgáltak, kötelesek ezen okmányaikat,
illetőleg az ezekre vonatkozó parancsnoksági
végzéseket a városi főjegyzői hivatalban kézhez
venni.

Vel. Becskerek, 1920 június 1-én.

Berberszki s. k., polgármester.

Egy nagyforgalmu, jövedelmező

bor-, pálinka-, likör- és sör-

ÜZLET

dunamenti nagyközségben, a Bánát-
ban, nagy, különre célra épült ház-
ban, modern berendezéssel eladó.

Ajánlatokat „Boragykereskedés”
jeligére a kiadóhivatal továbbít.
1053

Szőregen egy 1073

modern ház

25 év óta fennálló vendéglővel eladó.

Tudakozódni lehet

Beck Antalnál, Szőreg

Rüht és viszketeget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a
katonaságnál kitűnően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban
Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

**Hol
étkezzünk
Zagrebben?**

Kedvenc találkozója az előkelő világnak a

„Nova Pivana“

Zagreb, Draškovecova ulica 24.

Pompás étterme, kedves kerti páholyai
és az elegáns, érdekes bar. Első-
rendű konyha. Villásreggeli, ebéd- és
vacsora-különlegességek. Esténként
hangverseny. Szolid kiszolgálás.

978

EGADÓ

12 HP „Drezdai“ nyersolajmotor

darálóval, 62 cm. műkövekkkel, 3 HP

benzin- és 1 db 8 HP gyorsjáratu benzin-

motor 2 hengeres, fehér petróleum,

legfinomabb benzin és gépolaj.

Jung Testvérek, Zombolya.
1056

HIRDESSEN

a „Torontál”ba

TELEFON-SZÁM 21.

Nagyobb mennyiségű prima
kőrörönkfa érkezett.

Minden hosszban és vastag-
ságban jutányosan kapható

Kurländer Imre
cégnél, Veliki Becskerek.

**TEHER- ÉS SZEMÉLYFUVAROZÁS HELYBEN ÉS VIDÉKRE.
AUTOMOBIL-GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELY.**

Berberszki Mita

Veliki Becskerek, Miletityeva (Temesvári) u. 18

Benzin nagyban és kicsinyben.

Ugyanott eladó: nagyobb mennyiségű villanyos izzókörte, 1 komplett körűrész, 1 komplett cséplő-garnitúra, 1 komplett vadonutuj morzsoló motorral, azonkívül luxus- és teherautóbilok, valamint mindenféle tartalékreszek állandóan raktáron.

1078

Béautók állandóan a közönség rendelkezésére állanak.

Torontáltorda község előljáróságától.

378—1920. szám.

1048

Árverési hirdetmény.

Torontáltorda község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező s a község központján fekvő 1393 □ ölnyi belseget a rajta épült s szilárd anyagból készült, volt uradalmi magtar-épülettel (granarium) együtt kizárólag műmalom céljára, nyilvános árverésen örökáron eladja.

Az ingatlanok nyilvános árverésen leendő eladására határidőül és helyül 1920 évi június hó 26. délelőtt 10 óráját, Torontáltorda község tanácstermét tüzi ki.

Kikiáltási ár 400.000 koronában állapítatik meg, mely összegnek 10%-át tartoznak árverelni szándékozók az árverési eljárást vezető községi bíró kezeihez — az eljárás megkezdése előtt — bánatpénzkép készpénzben letenni.

Zárt írásbeli ajánlatok, melyekben ajánlattevők kijelentik, hogy az árverési feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik — a megfelelő bánatpénzzel ellátva — az árverés kezdetéig községi bíró kezeihez leteendő.

Utóajánlatok el nem fogadtnak.

Megjegyeztetik, hogy Torontáltorda községnek 5000 főnyi lakossága van, határa 9000 kat. hold s malom a községben nincs.

Részletes árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthők. Torontáltorda, 1920. évi május hó 24. én.

Községelőljáróság.

Elsőrendű

**Diesel-olajat,
gépolajat,
hengerolajat**

azonnal szállíthat: 1030

Jugoslavenska Industrija
Motora D. D., Zagreb,
Sudnička ulica 5.

Sürgőnycim: „Jim“ Zagreb.

A Gazdasági Rt. butorosztálya

1074

keres a szerb nyelvet
tökéletesen bíró

elárusítónót.

3000 kg nyomatlan 1057

újságpapír eladó.

Nagysága 60×84 cm. Sulya 34 kg.

PAVKOV MITA Vel Becskerek,
Petrogradszka (Melencei) utca 57. sz.

Gyapjufonóda.

Zentán egy teljesen modern, gőzüzemű gyapjufonódat létesítettünk, ahol minden szakmába vágó munka a legpontosabban készíttetik.

Gyapjut vásárolunk! 923

Gyapjut cserélünk, veszünk és vámra dolgozunk.

Gyapjufonó és feldolgozó iparvállalat Zentán.

Gyártelep: Hauer József-féle cementgyártelep. Telefon 114

Elsőrendű száraz TŰZIFA

nagyban és kicsinyben, valamint
vagontételekben is kapható

Szerb szövetségi bank r.-t. fiókjánál
volt Lucsics-féle fatelep.

Telefon: Központi iroda 47. Fatelep 208.